

BISKUPSTVÍ KRÁLOVÉHRADECKÉ

Bratři a sestry v Kristu, milované rodiny,

Advent je obdobím čekání na Dítě. Příchodem dítěte vzniká rodina, narození betlémského Dítěte dává základ rodině Božích dětí. V době, kdy společnost tápe, co to vlastně rodina je, bychom se měli zaměřit na její prvopočátek. A tím je ochrana nového života, křehkého a zranitelného.

V rodině Božích dětí je dítětem každý z nás. Bez ohledu na svůj věk zůstáváme křehkými a zranitelnými. Právě díky příslušnosti k Boží rodině však máme velikou výsadu. Ten, který dokáže naši zranitelnost zhojit, není naším soudcem, ale otcem. Sám si ze své vůle vytýčil cíl nás v naší zranitelnosti a křehkosti chránit. Jediné, co zbývá, je umožnit Mu to. Nebránit se Jeho otcovské lásce, nevzdorovat. Žít s Ním v rodině, ne mimo ni.

Často se stává, že kvalitu vlastních rodin posuzujeme jen podle vnějšího uspořádání, podle toho, zda je navenek úplná a podobně. Nepřehlédněme však, že podstatou rodiny je kvalita vztahů v ní, její zaměření na ochranu jejích členů v jejich křehkosti. Tato adventní brožura je zaměřena na rodinu. Jejím cílem je zkoumat právě kvalitu rodiny, to, zda je věrná svému poslání, jímž není realizace vlastních tužeb, nýbrž obětující se láska, které nás učí Kristus Pán. Rodina s takovým zaměřením může být šťastná, krásná a úplná, i když v důsledku hříchu utrpěla sebevětší ránu či ztrátu.

Celým Vaším rodinám a všem čtenářům ze srdce rád žehnám.

V Kristu a Marii Váš,

biskup

+ Jan

Vážení přátelé, bratři a sestry,

pro letošní adventní přípravu na Vánoce jsme využili toho, že probíhá „Rok rodiny Amoris laetitia“ jako čas přípravy na 10. světové setkání rodin v Římě v červnu 2022. Advent je nám každoročně k dispozici jako čas, v němž Boží tajemství Vtělení obnoví, očistí a znovu prozáří duchovní základ našich životů. „Vždycky jsme mluvili o přebývání Boha v srdci člověka, který žije v jeho milosti. Dnes můžeme také říci, že Trojice je přítomná v chrámu manželského společenství. Jako Bůh přebývá v chválách svého lidu (srov. Žl 22,4), tak žije hluboko v manželské lásce, která mu vzdává chválu“ (Amoris laetitia, 314).

Velkorysost lidského srdce, které se vydalo na cestu lásky, je obrovská. Je schopná veliké tvořivosti, touží po novém stylu, nových poznáních. Je schopná dávat prostor druhému člověku, růst společně s druhými. Může se ale stát, že svou velkorysost ztratí. Už ve Starém zákoně se zmiňuje pokus, že „kdo by chtěl za vše, co má v domě, koupit lásku, sklídí svrchovanou hanbu“ (Pís 8,7). Jak dopřát lidské lásce všechny její autentické projevy, a přitom ji neobrat o její základní pramen, totiž ji samotnou?

V pokoře musí člověk opustit fascinaci sebou samotným a obrátit se na ty, kteří jsou spolu s ním, a věřit lásce. S nimi pak může jít svou celoživotní pouť. S nimi může rozvíjet život založený na radosti, spravedlnosti, férovosti, může utvářet nové podoby života. Po této cestě, která má v manželství podobu rodiny, přemýšleli účastníci dvou biskupských synod – jedné mimořádné (2014) a jedné řádné (2015), jejichž

výsledky papež František shrnul v posynodální apoštolské exhortaci *Amoris laetitia* – Radost z lásky: o lásce v rodině (2016).

Základem adventního rozjímání je v této brožuře slovo evangelia tak, jak nás den za dnem vedou liturgická čtení. Ve světle exhortace *Amoris laetitia* se postupně 27 bratrů a sester nechalo inspirovat evangelním úryvkem a napsalo krátkou myšlenku, podnět, svědectví o vlastní cestě v rodině, zakládající se na vzájemné lásce. Upřímně jim za jejich řádky děkuji!

Kéž je nám letošní Advent časem zcitlivění a vy-ladění na Lásku, která má svůj pramen v Nejsvětější Trojici a rozlévá do lidských srdcí. Z ní žila Panna Maria, sv. Josef, pastýři, králové, apoštolo-vé. Ani nám není tento dar upřen, je nám naopak nabízen každý den.

Prokop Brož

1. neděle adventní, cyklus C

Lk 21,25-28.34-36

Ježíš řekl svým učedníkům: „Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na (celý) svět, neboť hvězdný svět se zachvěje. A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení. Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den (soudu) nezastihl znenadáni; přijde totiž jako léčka na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“

V poslední době lidé na celé zemi prožívali situaci, které byla v něčem blízka Ježíšovým slovům: Zachvěl se svět našich dosavadních jistot. Přišel

covid a s ním úzkost, bezradnost, strach, očekávání toho, co přijde/přišlo na celý svět, na nás, na naše blízké. Omezení osobních kontaktů, karantény, roušky, ztráty existenčních jistot, onemocnění, a pro některé i nečekaná smrt.

Ježíš své učedníky slovem o chvění světa a nejistotě nestraší, ale povzbuzuje. Když přijde cokoliv, co nás znejistí, vyděsí, ohrozí, máme nejen hledat pomoc a cestu z nesnází, ale i vidět Boží blízkost!

Zkusme v našem prožívání reality ve světě i v našem domově na počátku adventu (= příprava na příchod Pána) promýšlet Ježíšova slova o bdělosti a modlitbě.

Bdělost nás učí pohotovosti a schopnosti číst „znamení doby“. Nemá být úzkostlivým očekáváním nechtěného, ale schopností reagovat ve světle evangelia na vše, co prožíváme. Opačem je spící člověk, který nevnímá, co se děje kolem. Uzavřen ve svém světě si klidně sní své krásné či hrůzné sny.

K bdělosti nám pomáhá modlitba. V ní vyléváme Pánu svoje srdce, vypravujeme mu o svých radostech i bolestech a zklamáních. O naději, o strachu, o prožívané bezradnosti a úzkosti. A také nasloucháme Ježíšovým slovům povzbuzení a naděje. Modlitba zpřítomní Boží blízkost, připomene člověku, že stále může počítat s darem vykoupení. Zpravidla nezmění situaci, ale dodává naději, odvalu, důvěru, že člověk je pevně v ruce Božích. Při dobré modlitbě člověk nespí, jen snad při ní občas usne, ale to nevadí. Je dobré usínat s modlitbou na rtech.

Rozhodněme se prožít dar adventu s modlitbou, která nám pomůže k bdělosti. Pak radostně

znovu oslavíme Ježíšovo narození. Bůh se stal
člověkem, aby byl s námi!

Karel Moravec

Malé rodinné jádro by se nemělo oddělovat od širší rodiny, k níž patří rodiče, tety a strýcové, sestřenice a bratřenci a také sousedé. V této široké rodině mohou být takoví, kteří potřebují pomoc nebo aspoň společnost a projevy blízkosti anebo nesou těžké utrpení, které potřebuje útěchu. Individualismus naší doby někdy vede k tomu, že se člověk uzavře do jistoty maličkého hnízda a že druhé vnímá jako rušivé nebezpečí. Ale toto odloučení nepřináší pokoj a štěstí, nýbrž zavírá srdce rodiny a obírá ji o šíři života.

(Amoris laetitia, odst. 187)

Všemohoucí Bože, očekáváme příchod našeho Pána Ježíše Krista a prosíme Tě: posiluj naši vůli, ať konáme spravedlivé skutky a připravujeme se na setkání s ním, abychom v den soudu stáli po jeho pravici a vešli do nebeského království. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

(Vstupní modlitba)

Pondělí po 1. neděli adventní

Mt 8,5-11

Když přišel (Ježíš) do Kafarna, přistoupil k němu (jeden) setník s prosbou: „Pane, můj služebník leží doma ochrnulý a hrozně se trápí.“ (Ježíš) mu řekl: „Přijdu a uzdravím ho.“ Setník však odpověděl: „Pane, nezasloužím si, abys vešel do mého domu. Ale řekni jen slovo, a můj služebník bude uzdraven. Vždyť i já jsem člověk podrízený, ale mám pod sebou vojáky; řeknu jednomu: »jdi«, a jde, a jinému: »přijď«, a přijde, a svému služebníkovvi: »udělej to«, a udělá to.“ Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho doprovázeli: „Amen, pravím vám: Takovou víru jsem v izraelském národě nenašel u nikoho. Ale říkám vám: Mnoho jich přijde od východu i od západu a zaujmou místo u stolu s Abrahámem, Izákem a Jakubem v nebeském království.“

Uzdravení setníkovva služebníka

Dnešní evangelium nás zve k zamyšlení nad velkou vírou setníka, který věřil, že Ježíš má

moc uzdravit jeho sluhu. Ten setník byl důstojníkem římské armády, měl postavení a moc. A nyní zde prosí o laskavost chudého potulného učitele a sám sebe prohlašuje za nehodného přijmout jej ve svém domě. Římský setník dokázal Ježíše udivit, neboť uvěřil, že Ježíšovo slovo uzdraví jeho služebníka. Dokážu i já udivit Ježíše svou vírou? Věřím, že Ježíš může svým slovem vstoupit do mé rodiny, do našich problémů, bolestí a může nám je pomoci vyřešit jako setníkovi?

Na téma rodiny je v církevním prostředí řečeno velmi vznešených slov. Rodina je místem, kde se děje církev, je činitelem evangelizace a probíhá zde první katecheze dětí, je darem pro církev a společnost.

Rodina je však složena z jedinců se svými slabostmi, limity, očekáváními, potřebami a osobitým vnitřním prožíváním. Manželská láska se postupně proměňuje a s příchodem každého dalšího dítěte do rodiny je kladeno na rodiče více starostí a obětavosti. Papež František sděluje: „*Nemůžeme si slíbit, že k sobě budeme cítit to samé po celý život. Ale můžeme mít jistě společný stabilní projekt, snažit se milovat a žít ve spojení, dokud nás smrt nerozdělí, a prožívat stále bohatou intimitu*“ (Amoris laetitia, odst. 163). Abychom z rodiny vytvořili stabilní, bezpečné místo a žili ve spojení, je, dle našeho názoru, nutné stále na sobě pracovat, obrušovat se a v první řadě se modlit, děkovat a prosit.

Tak jako setník věřil Ježíšovi, tak děti věří svým rodičům. Důvěřují jejich slibům, slovům a přístup rodičů je ovlivní na celý život. Po narození dítěte je jeho rodina prvním přirozeným společenským prostředím a nejdůležitějším místem

v předávání hodnot. Děti do určitého věku nemají sklony své rodinné zázemí hodnotit a posuzovat. Žijí v tom, co znají a to je jim blízké. Snažme se s dětmi pravidelně modlit a naučme je prosit a děkovat Pánu za naše rodiny.

Někdy je těžké druhého poprosit. Prosící se vydává všanc, že bude odmítnut a přiznává, že na něco nestačí. Papež František ve své Prohlášení na setkání rodin v Mexiku v roce 2016 řekl: „*Manželský život se musí denně obnovovat. A jak už jsem řekl, dávám přednost rodinám s vráskami, zraněními a jizvami, když pokračují v cestě, protože tato zranění, jizvy a vrásky jsou plodem věrné lásky, která není vždycky snadná. Lepší je rodina, která se stále znovu snaží začínat, než rodina a společnost, která je narcistní a posedlá luxusem a pohodlím.*“ Nebojme se každý den začínat znovu a zcela důvěřovat v Ježíšovu schopnost zachránit a uzdravit.

Marcela a Radek Volfovi

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám připravit se na příchod tvého Syna, aby nás, až přijde, našel, jak bdíme na modlitbách a s radostí na něho čekáme. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

30. listopadu

Sv. Ondřeje, apoštola

Mt 4,18-22

Když se Ježíš ubíral podél Galilejského moře, uviděl dva bratry – Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí.“ Oni hned nechali síť a následovali ho. A jak šel odtamtud dál, uviděl jiné dva bratry – Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují síť. A povolal je. Oni hned nechali loď i otce a následovali ho.

Na svátek apoštola Ondřeje nám evangelium nabízí scénu povolání apoštolů Ondřeje a Petra. Ježíš jde kolem Galilejského jezera a povolává bratry Ondřeje a Petra a bratry Jakuba a Jana. Ve všech synoptických evangeliích je toto povolání stejné. Jen evangelista Jan

píše o povolání z jiného pohledu. To, co píše evangelista Jan, pravděpodobně tomuto příběhu časově předchází. Dozvídáme se, že Ondřej je učedníkem Jana Křtitele. A že když Jan Křtitel ukazuje na Ježíše a říká o něm, že on je beránek Boží, jde Ondřej k Ježíšovi a zůstává u něj. A hned poté vyhledá svého bratra Petra a říká – našli jsme Mesiáše. Pro mě má tato událost vždy nádech jakéhosi nadšení. Ondřej jde nejprve za svým rodným bratrem a nadšeně mu zvěstuje – konečně brácho, Mesiáš je tady, já ho viděl, dočkali jsme se. Myslím, že by nám takové nadšení nemělo scházet. A tak si dovolím napsat pár myšlenek o nadšení. Myslím, že dnes nám naše situace hodně nadšení ubírá. Často mluvíme jen o reprodukčním čísle a karanténě. Psychologové nám říkají, že dokážeme být psychologicky závislí na emocích, které prožíváme při různých situacích. Tak například člověk je zvyklý si každý den pustit zprávy a zanádat si na politiku. A když si nějaký den na ně pořádně nezanadává, je nespokojen. Chybí mu to. Já jsem zprávy v TV ani na internetu neviděl už rok a půl. Nechybí mi to a nemám pocit, že jsem mimo. Lidé často říkají, nemám na nic čas. Nevěřím tomu. Záleží jen na tom, na co si čas uděláme a na co ne. Proto moje rada zní, vypněte zprávy. Nebo vypněte jinou aktivitu. Vezměte do ruky karty nebo deskovou hru a těch 30 minut dejte rodině a dětem, a ne televizi nebo internetu nebo něčemu jinému. Učme se rozlišovat, co opravdu potřebujeme a co ne. Na čem jsme jen emočně závislí, ale není to opravdu důležité. To eliminujme. A dejme čas tomu, co je v životě opravdu důležité. Zkusme dát čas tomu, co nás naplňuje, a ne tomu, co nás štve. Uvidíme, že

se nás budou samy pouštět různé chmury a na jejich místo se postupně uvelebí dobrá nálada a možná i nadšení. Ať je nám v tomto apoštol Ondřej příkladem i přímlyvcem.

Ondřej Kunc

Je třeba také mladé manžele podněcovat k tomu, aby si vytvářeli návyky, které jim poskytnou zdravý pocit stálosti a pevnosti a které se budují řadou každodenních společných rituálů. Je dobré dát si vždycky po ránu polibek, každý večer si žehnat, očekávat druhého a přivítat ho, když přijde domů, někdy si někam společně zajít a dělit se o domácí práce. Ale současně je dobré přerušit navyklý běh nějakou oslavou, neopomíjet oslavy rodinných výročí a zvláštních událostí. Manželé musejí spolu žasnout nad Božími dary a společně v sobě živit nadšení pro život. Když umíme slavit, jsme schopni rozněcovat naši lásku, osvobodit ji od jednotvárnosti a naplňovat naše každodenní zvyky barevností naděje.

(Amoris laetitia, odst. 226)

Všemohoucí, věčný Bože, tys povolal svatého Ondřeje za apoštola, aby hlásal evangelium a byl pastýřem tvé církve; na jeho přímlyvu stále ochraňuj a veď všechen svůj lid. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Středa po 1. neděli adventní

Mt 15,29-37

Ježíš prošel kolem Galilejského moře, vystoupil na horu a posadil se tam. Tu k němu přišly velké zástupy. Měly s sebou chromé, slepé, zmrzačené, němé a mnoho jiných; položily mu je k nohám a on je uzdravil. Když lidé viděli, že němí mluví, zmrzačení že jsou zdraví, chromí že chodí a slepí vidí, žasli a velebili Boha Izraele. Ježíš si pak zavolal své učedníky a řekl: „Je mi líto zástupu, protože už tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. A nechci je nechat odejít hladové, aby je cestou neopustily síly.“ Učedníci mu řekli: „Kde bychom tady v neobydleném kraji sehnali tolik chleba, abychom mohli dát dosyta najíst tak velkému zástupu?“ Ježíš se zeptal: „Kolik máte chlebů?“ Odpověděli: „Sedm a několik malých ryb.“ Rozkázal, aby se lid posadil na zem, vzal těch sedm chlebů a ty ryby, vzdal díky, lámal a dával učedníkům a učedníci lidem. Všichni se dosyta najedli a sesbíralo se ještě plných sedm košíků zbylých kousků (chleba).

Tak jako Ježíš sytil hladové a uzdravoval nemocné, můžeme i my v rodinách neustále sytit, povzbuzovat a uzdravovat vzájemné vztahy.

Kdysi jsme četli knihu o tom, že duši každého člověka, člena rodiny, si můžeme představit jako pomyslnou nádrž naplněnou vodou, kterou si v rodině svým přístupem k sobě navzájem doplňujeme nebo vyčerpáváme. A podle toho, jak máme svou nádrž naplněnou vodou, tedy duši naplněnou láskou, tak se cítíme radostní a spokojení a můžeme svou radost dál rozdávat.

Život v rodině by měl být takovým neustálým hledáním konkrétních způsobů, jak druhému v rodině projevovat lásku a tím pomyslnou nádrž doplňovat. Začínat by měli manželé u sebe navzájem. Stejně jako v evangeliu přichází nemocní k Ježíšovi, měli by manželé čerpat sílu například v modlitbě, ale také by měli přicházet k sobě navzájem a sdělovat si své radosti a zážitky, ale i bolesti a smutky, a tím poznávat, co druhému chybí.

I dětem bychom jako rodiče měli projevovat lásku a hledat způsoby projevů lásky, které jim vyhovují. Někomu stačí objetí, s druhým si musíme v příhodnou chvíli sednout a popovídat si, s dalším si zahrát jeho oblíbenou hru nebo ty starší třeba podpořit v jejich názoru.

Abychom mohli dobře fungovat jako rodina, je pro nás také prospěšné být součástí společenství manželů a děti zase společenství dětí a mládeže, kde se můžeme od druhých učit nové způsoby, jak si navzájem lásku projevovat.

A pokud budeme mít v rodinách svá srdce otevřená jeden pro druhého, budeme mít dostatek sil vzájemně se nasytit projevy lásky a radosti, a ještě nám třeba zbydou drobečky nebo i větší kousky lásky pro druhé lidi ve společnosti, ve které žijeme.

Eva a Jan Bártovi

Každé manželství jsou „dějiny spásy“ a to předpokládá, že se vychází od křehkosti, která díky Božímu daru a tvořivé a velkodušné odpovědi postupně vytváří prostor pro stále pevnější a cennější skutečnost. Snad největším posláním muže a ženy v lásce je toto: pomáhat si, aby se jeden druhému stávali víc mužem a ženou.

(Amoris laetitia, odst. 221)

Bože, připrav působením své milosti naše srdce na slavný příchod svého Syna, abychom mohli mít účast na nebeské hostině a přijmout z Kristových rukou odměnu věčného života. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Čtvrtek po 1. neděli adventní

Mt 7,21.24-27

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ne každý, kdo mi říká: »Pane, Pane!«, vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce. Každý tedy, kdo tato má slova slyší a podle nich jedná, podobá se rozvážnému muži, který si postavil dům na skále. Spadl déšť a přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům – ale nezřítíl se, protože měl základy na skále. Každý však, kdo tato má slova slyší, ale podle nich nejedná, podobá se pošetilému muži, který si postavil dům na písku. Spadl déšť, přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům – i zřítíl se a jeho pád byl veliký.“

„Ne každý, kdo mi říká »Pane, Pane«, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích.“

„Mnozí mi řeknou v onen den: »Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém

jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu ne-
učinili mnoho mocných činů?«

A tehdy jim prohlásím: »Nikdy jsem vás ne-
znal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepra-
vosti.«

„A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je,
bude podoben rozváznému muži, který posta-
vil svůj dům na skále.“

Zodpovědnost.

To je to slovo, které vnímáme při čtení tohoto evangelia. Zodpovědnost, kterou máme nejen za své skutky, ale i za slova, která vyslovíme, a také za své myšlenky. Ty mohou ovlivnit nejen nás, ale i naše okolí. Přestože se snažíme chovat zodpovědně, cítíme někdy obavy, abychom jednali správně, abychom uměli dobře rozlišit, zda jsme se nechytily do pasti své pýchy (ega) a nebudeme přemýšlet a jednat pod jejím vlivem. Než něco učiníme nebo než si na nějakou situaci vytvoříme názor, můžeme si položit jednoduchou otázku: Co by teď učinila láska?

Protože láska, to je Bůh.

Ludmila a Pavel Valešovi

Uzavření manželství je způsob vyjádření toho, že člověk skutečně opustil rodné hnízdo, aby spřádal jiné pevné svazky a přijal novou odpovědnost k jiné osobě. To je mnohem hodnotnější než pouhé spontánní partnerství za účelem vzájemného užitku, což by bylo privatizací manželství. Manželství jako společenská

instituce chrání a formuje vzájemný závazek ke zrání v lásce, aby rozhodnutí se pro druhého nabývalo pevnosti, konkrétnosti a hloubky a aby mohlo současně naplnit svoje poslání ve společnosti. Proto je manželství víc než nějaká dočasná móda; má trvalý význam. Jeho podstata je zakořeněna přímo v přirozenosti lidské osoby a v jejím společenském rázu.

(Amoris laetitia, odst. 131)

Všemohoucí Bože, přispěj nám svou mocí na pomoc a dej nám sílu překonávat překážky, které nám staví do cesty naše hříchy, ať v nás tvá milost může účinněji působit. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Pátek po 1. neděli adventní

Mt 9,27-31

Za Ježíšem šli dva slepci a hlasitě volali: „Synu Davidův, smiluj se nad námi!“ Jak vešel do domu, přišli ti slepci k němu. Ježíš jim řekl: „Věříte, že mám takovou moc?“ Odpověděli mu: „Ano, Pane.“ Dotkl se tedy jejich očí a řekl: „Ať se vám stane, jak věříte.“ I otevřely se jim oči. Ježíš jim důrazně nařídil: „Ale ať se to nikdo nedoví!“ Oni však odešli a rozhlásili to po celém tom kraji.

„Dovedeš si představit, jak by ses cítil, kdybys byl slepý?“ položila jsem na jedné z podzimních cest ze školy otázku svému synovi Honzovi. – Když si to v běhu všedního týdne můžeme dovolit, chodíváme s dětmi ze školy domů rádi pěšky podél řeky a povídáme si. – „No, asi by mně svět kolem mě přišel trochu nebezpečnej. Přál bych si, hodně bych si přál, abych mohl vidět psa, nebo koláče od tebe, co mně tak chutnaj...“ Naše dcerka Barča nezůstala s odpovědí

pozadu: „Já bych si připadala strašně chudá. I když by mně asi hodně lidí pomáhalo... ale stejně bych chtěla všechno kolem sebe vidět.“

Tak nějak se mohli cítit dva slepci, kteří o Ježíšovi zřejmě dobře věděli, slyšeli o tom, jakou má moc, a že některé lidi uzdravil. Když se jim naskytla příležitost, s velikou nadějí začali křičet, aby se nad nimi smiloval. Aby i oni mohli být uzdraveni! Jako ti, o kterých slyšeli... Křičeli, volali, dali do toho okamžiku všechno, s vírou v Ježíšovu moc jim pomoci.

V našich rodinách, v našich vztazích jsme někdy taky jakoby slepí. Někdy jsme zaslepeni naší individualitou, prací, péčí o domácnost a odpoledními aktivitami našich dětí... jindy zůstáváme slepí vůči potřebám, přáním, tichému volání našich nejbližších...

Věříme i my v Ježíšovu moc? Zveme ho do naší rodiny? Uvědomujeme si jeho přítomnost mezi námi? Vnímáme sílu jeho požehnání ve světle naší důvěry v něj? Ve společné modlitbě, při společném jídle, v práci, při učení i odpočinku?

Při přípravě dětí k prvnímu svatému přijímání v naší farnosti věnujeme jedno z prvních setkání právě zamyšlení nad uzdravením slepého. Děti přicházejí docela přirozeně na skutečnosti, kdy se ve vztazích mezi sebou chovají jako „slepí“. Následně dětem zavážeme oči a putujeme za rodiče, kteří si své dítě volají jménem, šátek z očí mu sundají a děti se úlevně usmívají, že zase vidí mámu a tátu a svět kolem sebe. Kéž i my s důvěrou dítěte k mámě a tátovi stále znovu věříme Bohu, že nás vede po všech našich cestách a má moc uzdravit, co uzdravit potřebuje.

Helena a Alois Nerudovi

Mnozí skončí své dětství, aniž kdy zakusili bezpodmínečnou lásku, což zraňuje jejich schopnost důvěřovat a darovat se. Špatně prožívané vztahy s rodiči a sourozenci, které nebyly nikdy uzdraveny, se znovu vynoří a rozbíjejí manželský život. Je tedy třeba začít proces osvobození, kterým člověk předtím nikdy neprošel. Když vztah mezi manželi neprobíhá dobře, je třeba se před vykonáním důležitých rozhodnutí postarat o to, aby každý z nich prošel touto cestou uzdravení své minulosti. Vyžaduje to uznat, že potřebuji uzdravení, prosit naléhavě o milost, abych mohl odpustit druhým a sobě, přijmout pomoc, hledat kladné motivy a pokoušet se o to stále znovu. Každý musí být k sobě velmi upřímný, aby poznal, že v jeho životě lásky jsou tyto projevy nezralosti. I když se může zdát, že vším jsou vinni druhí, není nikdy možné překonat krizi tím, že se změní jen druhý. Člověk se musí také tázat, v čem může zrát nebo být uzdraven on sám, aby přispěl k překonání konfliktu.

(Amoris laetitia, odst. 240)

Všemohoucí Bože, přispěj nám svou mocí na pomoc: vytrhni nás z nebezpečí, které nám hrozí pro naše hříchy, vysvobod' nás a zachraň nás. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Sobota po 1. neděli adventní

Mt 9,35-10,1.5-8

Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, hlásal radostnou zvěst o (Božím) království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Tu řekl svým učedníkům: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.“ (Potom) si zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: „Mezi pohany nechodte a do žádného samařského města nevcházejte. Raději jděte k ztraceným ovčím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: »Přiblížilo se nebeské království.« Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očišťujte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“

Úryvek z evangelia dnešního dne by se dal stručně vyjádřit třemi slovy: „Nezištná pomoc bližnímu.“ Připomíná důležitost našich „pastýřů – rodičů,“ prarodičů, vůdců, které Pán Ježíš pověřil a přivedl do našeho života, aby nás vedli a pomáhali nám v našem životě, na naší životní cestě. Ukazuje na to, že každý rodič, prarodič, pěstoun by měl svým potomkům předávat své životní zkušenosti, pomáhat a vést své děti správnou životní cestou. Ukazuje na to, že každý rodič, prarodič, pěstoun by měl svým potomkům předávat své životní zkušenosti, pomáhat a vést své děti správnou životní cestou. V širším kontextu pak také i každý člověk by měl vždy pomoci ostatním, kteří jeho pomoc potřebují, a to zcela nezištně („zdarma jste dostali, zdarma dejte“).

Stejně jako Pán Ježíš pověřil své učedníky, aby vystoupili ze „stáda“ a šířili nezištně jeho učení skrze uzdravování, vzkříšení a pomoc druhým, tak i my všichni bychom měli jít příkladem: vystoupit z davu, stát se učedníky Krista a svými dobrými skutky ukazovat cestu k Pánu Ježíši.

V druhé části tohoto evangelia je ale také kladen důraz na správné směřování dobrých skutků, kdy Ježíš raději posílá učedníky ne mezi pohany, ale mezi zbloudilé z vyvoleného židovského národa, kde je naděje na uzdravení těla i duše. Tím nám Pán ale neříká, že bychom se měli uzavřít a pomáhat jenom sobě a své rodině nebo svému národu. Naopak nám tím ukazuje, že bychom měli

pomáhat právě tam, kde je to nejvíce užitečné, tam, kde je naše pomoc potřebná, a ne tam, kde to není třeba, kde o to nikdo nestojí. Takzvaně házet semeno pouze na úrodnou půdu a neházet hrách na zeď.

Z dnešního úryvku z evangelia si tedy prosím v této adventní době vezměme schopnost rozlišovat a pamatovat na to, kdo je pastýř, ovce a kdo vlk. Náš Pán Ježíš Kristus je pastýř nás všech, my jsme jeho ovce. Po jeho příkladu budme zase i my dobrými pastýři našim rodinám, dětem a ať naše rodiny jsou zase dobrým příkladem dalším rodinám. Držme spolu tak, abychom byli schopni, za podpory našeho hlavního pastýře Ježíše Krista, dokázat chránit sebe i ostatní před zlem dnešního světa, pokušeními ďábla – ďáblnými „vlky“.

Na světě je dnes mnoho zlého a dokonce i Kristovi učedníci se při šíření evangelia spíše cítili jako ovce mezi vlky, ale i přesto museli být silní, aby překonali zlo dobrem a uchovali Písmo svaté a učení Krista až pro naši dobu. Snažme se i my zachovat vše dobré a svaté i pro naše děti a potomky a vedme je na cestě k osvětlení, vzdělávání, poznání dobra a Ježíše Krista. A to nedosáhneme lepším způsobem než vlastním příkladem. To je velmi důležité a je to třeba mít vždy na paměti, to je jediná spolehlivá cesta. Zastavme se proto na chvíli v této adventní době z každodenního shonu a pamatujme ne na sebe, ale právě na své bližní, nejen na rodinu, příbuzné, kamarády, ale i na cizí, kteří naši pomoc a podporu potřebují a nebojme se nezištně pomoci. To je výzva dnešního dne.

Zdeňka a Milan Bittnerovi

Můžeme tvrdit, že „každý člověk, který touží založit na tomto světě rodinu, která bude učit děti radovat se z každé činnosti, jejímž záměrem je přemoci zlo – rodinu, která ukazuje, že Duch je živý a působí –, si zaslouží vděčnost a uznání, ať je příslušníkem jakéhokoli národa, náboženství nebo země“.

(Amoris laetitia, odst. 77)

Bože, tys poslal na svět svého jednorozeného Syna, aby nás vysvobodil z otroctví hříchu; ukaž svou otcovskou lásku všem, kdo toužebně očekávají tvou pomoc, a doved' nás k plné účasti na svobodě dětí Božích. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

2. neděle adventní, cyklus C

Lk 3,1-6

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Poncius Pilát byl místodržitelem v Judsku, Herodes údělným knížetem v Galileji, jeho bratr Filip údělným knížetem v Itureji a v Trachonitidě, Lysaniáš údělným knížetem v Abiléně, za velekněží Annáše a Kaifáše, uslyšel na poušti Boží slovo Jan, syn Zachariášův. Šel do celého okolí Jordánu a hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. Tak je psáno v knize řečí proroka Izaiáše: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky! Každé údolí ať je zasypáno, každá hora a každý pahorek srovnán; kde je co křivého, ať je narovnáno, cesty hrbolaté ať se uhladí! A každý člověk uzří Boží spásu.“

„Neřeš to.“ „Nech to plavat.“ Slyšíme, když nás chtějí ostatní utěšit. Třeba ve chvílích, kdy člo-

věk sám sobě nepřeje nic hezkého. Utěšit srdce a myšlenky po zranění, za které se člověk viní, není samo sebou. Možná víc věc Boží než-li lidská.

V zoufalství se často můžeme ptát: „Co máme dělat?“. Jak celník, co nahlédne svou hamižnost. Jako voják, co si uvědomí násilí a vyděračství. „Co máme dělat?“ Boží radost a bezpodmínečná láska je odpovědí. Opravdu? V krizi? Ano i v krizi a nepohodě.

Proto svatý Pavel říká svůj apel dvakrát „Radujte se, opakují: Radujte se!“ „O nic nemějte starost.“ Ať v životě děláme cokoli, Bůh nám s citem, mírností i silou sobě vlastní ukazuje, co máme dělat. Jako po hříšnicích i po nás chce velkorysost a velkodušnost, jako po vojácích i po nás chce ukázněnost a mírnost a jako po celnících i po nás chce spravedlnost. Bůh nás vybízí k lásce k sobě i druhým. K lásce a radosti, která je cestou. Vybízí nás různými způsoby, náznaky, situacemi či skrze rodinu, kolegy i bližní. Čeká na naši odpověď. Času na změnu není nekonečno. Bude to stát za to. Protože odměnou je „Pokoj, který převyšuje všechno naše pomyslení“. Řešením je radost z lásky.

Kateřina a Pavel Šimonovi

Několikrát jsme řekli, že abychom mohli milovat druhé, musíme nejprve milovat sebe. Jenomže tento hymnus na lásku prohlašuje, že láska „nemyslí jen a jen na sebe“ anebo že „nehledá svůj prospěch“. (...) Podle takového jasného prohlášení Písma nesmíme upřednost-

ňovat lásku k sobě, jako by byla vznešenější než darování sebe druhým. Určité upřednostňování lásky k sobě může být chápáno jenom jako psychologická podmínka, protože platí, že kdo není schopen lásky k sobě, těžko dokáže milovat druhé: „Kdo je zlý k sobě, ke komu bude dobrý? Není nikdo horší než ten, kdo sám sobě nepřeje“ (Sir 14,5-6).

(Amoris laetitia, odst. 101)

Všemohoucí a milosrdný Bože, spěcháme vstříc tvému Synu a prosíme tě: nedopusť, aby nám stály v cestě pozemské zájmy, ale ať nebeská moudrost zúrodní naše nitro, abychom došli k věčnému životu s Kristem. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Pondělí po 2. neděli adventní

Lk 5,17-26

Když jednoho dne Ježíš učil, seděli kolem farizeové a učitelé Zákona, kteří přišli ze všech možných míst v Galileji i v Judsku a z Jeruzaléma. Moc Páně v něm působila, aby uzdravoval. Tu přinášeli muži na lehátku člověka, který byl ochrnutý, a pokoušeli se ho vnést dovnitř a položit před něj. Když ho pro zástup lidí neměli kudy pronést, vystoupili na střechu a otvorem ve stropě ho i s lehátkem spustili doprostřed před samotného Ježíše. Když viděl jejich víru, řekl: „Člověče, odpouštějí se ti hříchy!“ Učitelé Zákona a farizeové začali uvažovat: „Co je to za člověka? Dopouští se rouhání! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh.“ Ježíš však poznal jejich myšlenky a řekl jim: „O čem to v srdci uvažujete? Co je snadnější – říci: »Odpouštějí se ti hříchy«, nebo říci: »Vstaň a chod«? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy“ – řekl ochrnutému: „Pravím ti, vstaň, vezmi své lože a jdi domů!“ A on před nimi hned vstal, vzal to, na čem ležel, šel domů a velebil Boha. Všechny pojal úžas a velebili Boha. Byli plní bázně a říkali: „Dnes jsme viděli něco podivuhodného!“

„O čem to v srdci uvažujete?“, tak se ptá Ježíš těch, kteří posuzují jeho jednání. A o čem v srdci uvažujeme my, když posuzujeme jednání našeho manžela, manželky (dětí, blízkých...)? Pokud svým myšlenkám dovoluujeme bloudit, kam chtějí, velmi rychle se zaměřují na to, co nefunguje, co by druhý měl dělat lépe, dokonce snadněji druhému podsouváme horší úmysly jeho konání, než s jakými ve skutečnosti jednal. Postupně dáváme větší význam tomu negativnímu, až se zastíní to dobré. A Ježíš se nás v takové chvíli ptá: „O čem to v srdci uvažujete?“

Učit se dívat na druhého očima Ježíše znamená vidět v něm také všechno to dobré, umět si vážit mnohých drobností a zejména samozřejmostí. Tak snadno si zvykneme, že je samozřejmé to, co v rodině funguje, místo toho, abychom jako uzdravený z Lukášova evangelia velebili Boha za vše, čím jsme zahrnováni (i za drobnosti).

Ano, není jednoduché naučit se přijímat nedokonalosti druhého jako je třeba snížená schopnost empatie, nešikovnost v opravování domácího vybavení, zapomnětlivost, nedochvilnost, puntičkářství, těžkost ráno vstávat, vymačkávání zubní pasty od prostředka...

Rozdílnost nemá být negovaná, ale jak říká Mons. Renzo Bonetti, má být toužená, milovaná, má se kultivovat ke stále větší jednotě. Učit se vzájemně doplňovat je cestou, kdy se každý cítí být více sám sebou, více mužem a ženou. Pak je možné zakoušet: Když jsem s tebou, cítím

se být sám sebou. Když jsem s tebou, jsem více spokojený, cítím se více svobodný.

Je třeba otevřenosti myslí, abychom se neuzavírali do několika utkvělých myšlenek, a pružnosti k obměňování nebo doplňování vlastních názorů. Je možné, že z mých myšlenek a z myšlenek druhého může vzniknout nová syntéza, která obohatí nás oba. Jednota, o niž je správné usilovat, není uniformnost, ale „jednota v různosti“ nebo „smířená různost“. V tomto obohacujícím stylu bratrského společenství se různí lidé setkávají, respektují se a váží si jeden druhého, a přitom si uchovávají různé odstíny a důrazy, které obohacují společné dobro. Je zapotřebí se osvobodit od povinnosti být stejní. (Amoris laetitia, odst. 139)

A k tomu je třeba také určité chytrosti, abychom včas postřehli „rušivé zvuky“, které se mohou vynořit a narušovat průběh rozhovoru. Tak například můžeme rozpoznat špatné emoce, jež se mohou vynořit, a ty je třeba relativizovat, aby nezatěžovaly komunikaci předsudky. Důležitá je schopnost vyjádřit to, co člověk cítí, aniž by druhého zraňoval; používat jazyk a způsob řeči, které mohou být druhým snadno přijaty nebo tolerovány, i když se sděluje náročný obsah; vyslovit svou kritiku, aniž si člověk vybijе hněv mstivým způsobem, a vyhýbat se moralizujícímu jazyku, jehož výlučným záměrem je druhého napadat, ironizovat, obviňovat a zraňovat. Mnohé diskuse v manželském páru se vedou o zcela banálních otázkách. Někdy se jedná o maličkosti, které nejsou důležité, ale to, co popuzuje, je způsob vyjadřování nebo postoj, který člověk v dialogu zaujme.

Taťána a Libor Blažkovi

Vyslyš, Bože, naše pokorné modlitby a naše úsilí o vnitřní opravdovost a čistotu provázej svým požehnáním, abychom se dobře připravili na slavnost narození tvého Syna. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Úterý po 2. neděli adventní

Mt 18,12-14

Ježíš řekl svým učedníkům: „Co myslíte? Když má někdo sto ovcí a jedna z nich se zatoulá, nechá těch devětadevadesát na horách a nepůjde hledat tu zatoulanou? A když se mu podaří ji nalézt, amen, pravím vám: má z ní větší radost než z těch devětadevadesáti, které se nezatoulaly. Stejně tak nechce váš nebeský Otec, aby zahynul jediný z těchto nepatrných.“

Pastýř se chová ke svým ovcím jako otec. Pečuje o ně, chrání je, zajímá se o každou z nich, má je rád. Hlídá je, aby se jim nic nestalo, žije pro ně.

Tento příběh z evangelia ke mně jednou silně promluvil. Nejsem pastýř, ale jsem rodič, jsem matka čtyř dětí. Je to takové malé stádečko, o které jako rodiče pečujeme, chráníme ho, víme, co které dítě prožívá, co ho trápí a v čem se mu daří, milujeme je. Rodič by dal za své dítě život.

Naše dcera se před osmi měsíci rozhodla, že odjede do Latinské Ameriky. Vydala se do exotických zemí po vlastní ose, jen s pár kontakty v telefonu a s odhodláním zažít velké dobrodružství. Pustit dítě do takových dálek není vůbec jednoduché. Vyžaduje to velký krok důvěry a pevnou víru, že Bůh vaše dítě neopustí.

Během těch měsíců jsem prožívala různá období. Nezapírám, že kromě úlevy, že je dcera v pořádku a daří se jí dobře, přicházely také chvíle strachu a úzkosti, co by se stalo, kdyby se odmlčela, kdyby jí někdo ublížil nebo onemocněla.

V jedné takové těžké chvíli jsem rozjímal nad textem o pastýři a jeho ovcích. Ježíš naslouchal mým prosbám o naši dceru a rozuměl tísní v mém srdci. Bůh je nám Otcem, zná pocity, které jako rodiče prožíváme. Skrze text o pastýři, který hledá svoji ztracenou ovečku, ke mně promluvil. Ujistil mě, že velmi dobře ví o naší dceři, zná každý její krok, bdí nad ní a chrání ji. Ztracená ovečka je pro pastýře ve chvíli, kdy se zatoulá, důležitější než všechny ostatní, které jsou v bezpečí. Veškerá pozornost jejího pána je upřena na ni. Do mého srdce přišel pokoj a jistota v Boží ochranu. Pochopila jsem, že se nemám bát.

Dobrý pastýř, který dává svůj život za ovce, je pomocí všem rodičům. Je to obraz dobrého Otce, který dává svým dětem dobré dary a nikdy je neopouští. Jak je psáno v žalmu 139 „Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě. Víš o mně, ať sedím nebo vstanu, zdálky je ti jasné, co chci dělat. Sleduješ mou stezku i místo, kde ležím, všechny moje cesty jsou ti známy.“

A tak věřme, že naše děti jsou v dobrých rukou, žehnejme jim a nebojme se. Není bezpečnější místo, kam bychom je mohli svěřit, než Otcova náruč.

Hana a Luboš Tylšovi

Mít výchovnou odpovědnost znamená náklonností a vlastním příkladem probouzet v dětech důvěru a vdechovat jim láskyplnou úctu. Když už dítě necítí, že je pro své rodiče vzácné, přestože je nedokonalé, nebo nevnímá, že o něj mají upřímnou starost, působí mu to hluboké rány, které jsou příčinou mnohých těžkostí při jeho zrání. Tento nedostatek, tato afektivní opuštěnost působí bolest, která je hlubší než případné pokárání, kterého se dítěti může dostat, když provede něco špatného.

(Amoris laetitia, odst. 263)

Bože, tys poslal svého Syna, aby přinesl spásu všem končinám země; očisti naše srdce, abychom s radostí očekávali a znovu prožívali slavný den narození našeho Spasitele. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

8. prosince

Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu

Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla:

„Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Panna Maria je prototypem člověka, který splnil Boží představu o lidském životě: být Božím obrazem. Být obrazem Boha znamená **plodný** život v **jednotě** s Ním. Tedy „ať se mi stane podle Tvé vůle“ a Slovo se stalo tělem.

I my máme být Božím obrazem. Máme se učit jednotě s Bohem (lásce) a náš život má být plodný (přinášet užitek).

Možností, jak tento záměr realizovat, je více. Kněz například (podobně jako Panna Maria) daruje svůj život (své tělo) Bohu, a toto úplné odevzdání pak přináší užitek ve farnosti, v celé církvi i v ostatním světě, a to i proto, že takové rozhodnutí současného člověka velmi provokuje.

My, manželé, se lásce učíme především mezi sebou. Odevzdávám se Ti a přijímám Tě. Tato slova svatebního slibu přitom nemáme říkat jen ústy, ale i celými svými těly. To se děje po každé, kdy se jeden druhému plně odevzdáváme v sebedarujícím manželském objetí. Důležité je, aby tato řeč těl byla pravdivá. Aby vždy obsahovala celý manželský slib lásky svobodné, bezvýhradné, věrné a plodné. Tak, jak o tom ve svých dokumentech mluví svatý Jan Pavel II. Používání druhého pro vlastní uspokojení k jednotě nepřispívá.

Hned po svatbě, když jsme byli mladí, šlo nám o druhého jakoby samo. Ale postupně jsme přestali manžela/manželku vnímat jako dar a začali jsme všechno dobré v manželství chápat

jako samozřejmost. A najednou jsme viděli stále víc negativních věcí. A tak se zase snažíme vrátit na začátek. Každý večer si řekneme aspoň tři věci, čeho dobrého jsme si u druhého všimli. Oceňujeme tak hezké slovo, službu, dotyk, věnovaný čas... a rozvíjíme znovu svou vděčnost druhému i Bohu. Křížek na čelo na dobrou noc pak znamená: i přes všechny nedokonalosti jsem rád/ráda, že jsi.

Modlitba, komunikace a milování jsou podle P. Knotze pilíře manželské lásky. Kéž je tomu tak i u nás.

Anna a Karel Maříkovi

Vždyť Trojice je úplná jednota, v níž ale existuje také rozdílnost. Dále je rodina christologickým znamením, protože zjevuje blízkost Boha, který sdílí život člověka, s nímž se spojuje ve vtělení, na kříži a ve vzkříšení: každý z manželů se stává „jedno tělo“ s druhým a obětuje sebe, aby s ním sdílel všechno až do konce.

(Amoris laetitia, odst. 161)

Bože, tys uchránil Pannu Marii od dědičné viny, aby byla důstojným příbytkem tvého Syna, a pro jeho budoucí zásluhy jsi ji už od počátku zahrnul svou milostí; na její přímluvu pomáhej i nám, ať čistí dojdeme k tobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Čtvrtek po 2. neděli adventní

Mt 11,11-15

Ježíš řekl zástupům: „Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on. Od času Jana Křtitele až po tuto chvíli nebeské království trpí násilí a násilníci je uchvacují. Neboť všichni Proroci i Zákon prorokovali až do Jana. A chcete-li to přijmout: on je Eliáš, který má přijít. Kdo má uši, slyš!“

Text „mezi těmi, kdo se narodili ze ženy“ mi připomíná přirozený řád Bohem stvořeného světa. I v rodině je dobré přirozený, Bohem darovaný řád zachovávat pro dobro všech, kdo do rodiny patří. Ještě dříve, než se narodilo naše první dítě, jsem si často kladla otázku, jak správně děti vychovávat. Podle jakého modelu, jak to všechno uchopit, abychom dětem ukázali správnou cestu, která v každodenním rytmu našich činností povede k Bohu. Pročítali jsme s manželem knihy o výchově, křesťanské i jiné,

a stále jsme hledali. Nevím, kdy a jak, ale pochopila jsem, že Bůh nám tuto cestu postupně odhaluje sám. Jsme lidé různí, každému z nás byly dány jiné dary, vyrůstali jsme v rozdílných prostředích, a proto je tím nejdůležitějším výchozím prvkem přirozenost.

„... *avšak i ten nejmenší je větší než on.*“ Ano, Bůh má jiná měřítká než my slabí lidé. Co je slabé, činí silou, z malého tvoří velké. A to je moc dobře, protože když se mi zdá, že úkol, který před sebou vidím, je nad mé síly, když si myslím, že jsem něco pokazila – je tu všemohoucí Bůh a vše může proměnit. Může proměnit i to špatné v dobré.

Markéta a Jaroslav Hamanovi

Neměli bychom ale zaměňovat různé roviny: nelze klást na dvě omezené osoby obrovské břemeno povinnosti zpřítomňovat dokonalým způsobem spojení, které je mezi Kristem a církví, protože manželství jako znamení zahrnuje „dynamický proces, probíhající pozvolna postupným přijímáním Božích darů“.

(Amoris laetitia, odst. 122)

Prosíme tě, Bože, probuď v nás upřímnou touhu po opravdovém pokání, abychom ti mohli sloužit s čistým srdcem, a tak připravovat cestu tvému jednorozenému Synu. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Pátek po 2. neděli adventní

Mt 11,16-19

Ježíš řekl zástupům: „Ke komu přirovnám toto pokolení? Je jako děti, které sedí na tržišti a volají na své druhy: »Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, naříkali jsme, a vy jste neplakali.« Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkají: »Je blázen.« Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkají: »Je to žrout a pijan, přítel celníků a hříšníků.« Ale přece moudrost se ospravedlní svými skutky.“

Písmo svaté se o vztahu rodin Alžběty a Marie, mimo setkání těhotné Marie a příbuzné Alžběty, která též byla v očekávání, příliš nerozepisuje. (Lk 1,39-56)

O tom, jak spolu vyrůstali Jan a Ježíš, také nic. Hypoteticky je možné, že se Maria i nadále potkávala s Alžbětou. Josef se Zachariášem rozmlouvali, popíjeli lahodné víno země zaslíbené. Opodál malý Ježíš s Jeníkem proháněli dřevěné koníky a stávali se kamarády na život a na

smrt. V Bibli se můžeme dočíst pouze to, že se vlastně ještě jednou setkali a to téměř u konce svých pozemských životů.

Každý z nás asi máme někoho doopravdy blízkého, kdo nás provází téměř celý život. Nutně to neznamená, že se musíme pravidelně stýkat. Víme o sobě, i když jsme odloučeni a život nás prostorem provádí každého jinam.

Tito dva kamarádi, každý jiný. Jan plný lidství, který svého ducha posiloval postem a přísným životem. Nejedl a nepil. Ježíš Bůh i člověk se také velmi často modlil, postil. Ale je těžké si představit, že by na oslavách, svatbách mezi lidmi nebyl ve všem, co je obklopovalo, ovšem kromě hříchu. Jedl a pil.

Možná čas nadcházejících Vánoc může vést ke snaze přiblížit se k našim dávným kamarádům. Nečekat až k nám někdo přijede na „besedu“, ale navštívit ty, u kterých jsme dlouho nebyli. I když nám je nejlépe doma. Ježíš i Jan si museli být velmi blízcí, tak jako jejich matky Marie s Alžbětou.

Druhá rovina tohoto příběhu ukazuje na odmítnutí protikladných postojů Jana i Ježíše. Domníváme se, že i my se neumíme radovat s radujícími. Jsou-li smutní naši bližní, neumíme posmutnět. Neumíme, možná se učíme akceptovat ty, kdo se přátelí s hříšníky a celníky. Jak se praví v úryvku Písma.

Nedávno jsme viděli dokument: Hrnc plný zlaťáků. Příběh pijana a žrouta života Shawn Mc Gowana. I s ním a podobnými Ježíš jistě jí a pije. Mezi mnoha, napsal melodickou a krásnou písničku o Vánocích: „Fairytale in New York“ (Pohádka v New Yorku). Text je sice rozporuplný,

ale v jednom verši se říká: „ I pray God it's our last“ „Modlím se k Bohu, k záchraně poslední.“ Ti z vás, kdo se příliš neorientují v oblasti pavoučí sítě, požádejte „mladochy“ a zaposlouchejte se. Píseň je sice těžká uvnitř, ale plná radosti a naděje. Přejeme vám všem požehnaný advent a radost z narození Ježíše Krista.

Romana a Petr Poslušní

Manželé, kteří se milují a patří jeden druhému, mluví jeden o druhém dobře, snaží se ukazovat na dobré stránky svého partnera i přes jeho slabosti a chyby. V každém případě raději mlčí, aby nepoškodili jeho obraz. To ale není jen vnější gesto, nýbrž vychází z vnitřního postoje. A není to ani naivita, která se tváří, že nevidí obtíže a slabé stránky druhého, ale je to široký pohled, který vidí slabosti a chyby v celkovém obrazu. Je si vědom toho, že nedostatky jsou jenom část, nejsou celým bytím druhého.

(Amoris laetitia, odst. 113)

Vyslyš, Bože, naše prosby a dej nám sílu, abychom s neúnavnou bdělostí očekávali slavný příchod tvého jednorozeného Syna a spěchali mu vstříc s vírou a láskou. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Sobota po 2. neděli adventní

Mt 17,10-13

Když sestupovali z hory, zeptali se učedníci Ježíše: „Pročpak učitelé Zákona říkají, že napřed musí přijít Eliáš?“ Odpověděl: „Eliáš jistě přijde a obnoví všechno. Ale říkám vám: Eliáš už přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co chtěli. Tak i Syn člověka bude od nich trpět.“ Tehdy učedníci pochopili, že jim mluvil o Janu Křtiteli.

Jsou v životě a manželství chvíle, kdy nevíme jak dál. V našem nejbližším nepoznáváme člověka, kterého jsme si kdysi vzali. Nespočetně pokusů o obnovu nás vysiluje a končíme podráždění, rozladění, bolaví... V jakémsi mylném domnění, že naše vztahy by měly být dokonalé a harmonické, se pak ženeme za fata morgánou, s pocitem, že je naším právem cítit se šťastně.

Je to obludná past, vedoucí jen do ještě většího zoufalství. V našem nejbližším nepoznáváme ani bližního.

V našem manželství tomu nebylo jinak... Zkusili jsme snad už všechno. Cesta ke konci se zdála jistá a jediná možná. Bolavá, ale přesto úlevnější, než představa, že takhle budeme pokračovat...

Vyšším řízením jsme však doslova na poslední chvíli mohli prožít společné chvíle před Bohem a v modlitbě. Dávno jsme se spolu nemodlili. Už hodně let. Měla jsem pocit, že jsem spadla zpátky do Boží náruče. Že ten cizí člověk, který je vedle mne, je mi najednou milejší a bližší. Nemluvila jsem, modlil se (za nás) jen manžel a já u toho prostě byla přítomná. I tak nás to oba proměnilo.

Přeju vám všem nejen v adventním čase, abyste dokázali zase a znovu poznávat cestu společné modlitby a sílu proměny vzájemného vztahu, kterou má.

Alena a Jan Peremšті

Modlitba v rodině je přednostní prostředek vyjádření a posílení této velikonoční víry. Je možné nalézt každý den několik minut, abychom se spojili před živým Pánem, řekli mu věci, které nám dělají starosti, modlili se za potřeby rodiny, za někoho, kdo prochází těžkým obdobím, prosili ho o pomoc v lásce, děkovali mu za život a dobré věci, poprosili Pannu Marii, aby nás chránila svým mateřským pláštěm. Jednoduše řečeno: tato chvíle modlitby může přinést rodině velmi mnoho dobra.

(Amoris laetitia, odst. 318)

Všemohoucí Bože, kéž v našich srdcích vzejde světlo tvé slávy, a až příchod tvého jednorozenného Syna zapudí všechny temnoty noci, ať se ukáže, že jsme synové světla. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

3. neděle adventní, cyklus C

Lk 11,10-18

Lidé se ptali Jana (Křtitele): „Co máme dělat?“ Odpovídal jim: „Kdo má dvoje šaty, ať se rozdělí s tím, kdo nemá žádné. A kdo má něco k jídlu, ať jedná stejně.“ Přišli také celníci, aby se dali pokřtít, a ptali se ho: „Mistře, co máme dělat?“ On jim odpověděl: „Nevybírejte víc, než je stanoveno.“ I vojáci se ho ptali: „A co máme dělat my?“ Odpověděl jim: „Na nikom se nedopouštějte násilí, nikoho nevydírejte, buďte spokojeni se svým žoldem.“ Lid byl plný očekávání a všichni uvažovali o tom, zdali Jan není Mesiášem. Jan jim všem na to říkal: „Já vás křtím vodou. Přichází však mocnější než já; jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek u opánek. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu, aby pročistil (obilí) na svém mlatě a pšenici uložil na sýpce; plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“ Dával lidu ještě mnoho jiných napomenutí a hlásal mu radostnou zvěst.

Co máme dělat?

/aneb chvála obyčejnosti/

Jan Křtitel to říká docela jasně. Odpovídá všem, bez ohledu na povolání nebo postavení: dělejte, co dělat máte. Není to málo? Není. My totiž mnohdy neděláme, co je naším úkolem. Jak využíváme čas třeba v práci nebo v modlitbě nebo rozhovoru s druhým? Jsme roztěkaní a nesoustředění. Co s tím? Snažme se dělat pořádně to, co odpovídá našemu stavu.

A trochu konkrétněji: Máme třeba něčeho dost, tak se rozdělme s tím, kdo nemá nic. Stále budeme mít oba dost. Jde nejen o věci hmotné, ale spíše duchovní. Můžeme dát druhým čas, prostor, zájem, ochotu vyslechnout, povzbudit.

V našich rodinách se zaměřme na to, aby se náš domov stal místem pokoje, jistoty, záze-
mím. Zde se cítíme v bezpečí, zde si odpočíváme, zde si nemusíme na nic hrát. Doma můžeme být tím, čím opravdu jsme. V rodině se učíme, že bolest druhého je i má bolest, radost druhého je i mou radostí.

Nedělejme nic zvláštního. To je totiž velký omyl některých křesťanů, když si myslí, že svým výkonem ohromí církve i Boha. Je i velkým nedorozuměním, když hledáme pro svůj život geniálního a úžasného partnera, z kterého se člověku tají dech a pohrdáme třeba obyčejným klukem nebo holkou odvedle. Ale je ten génius, vůbec schopný běžného života? Nebude obyčejný typ nakonec stokrát lepší manžel nebo táta, než nějaká celebrita?

Zrovna tak naše děti. Nechtějme, aby se z nich staly hvězdy nebo boháči. Byly by tak opravdu šťastné? Je velmi pravděpodobné, že je čeká normální život bez slávy, moci a bohatství. Ano, ať využijí svých hřiven, ale v pokoře a moudrosti, ať je jejich předností pravdivost a laskavost, ne mimořádnosti.

A tak stačí, když děláme poctivě, co dělat máme. Potlesk za to nesklidíme, ale všem kolem nás bude dobře. A nakonec šťastní budeme i my. Není právě toto skutečná radost?

Jan Linhart

Když člověk, který miluje, může prokázat druhému dobro anebo když vidí, že se druhému daří, prožívá to s radostí a oslavuje tak Boha, protože „Bůh miluje radostného dárce“ (2 Kor 9,7), náš Pán si obzvláště cení toho, kdo se raduje ze štěstí druhého. Pokud neživíme svoji schopnost těšit z dobra druhého a soustředíme se především na svoje potřeby, odsuzujeme se k životu s nepatrnou radostí, poněvadž, jak řekl Ježíš, „blaženější je dávat než dostávat“ (Sk 20,35). Rodina má být vždycky místem, o kterém ten, kdo v životě něco dobrého učinil, ví, že tam budou slavit spolu s ním.

(Amoris laetitia, odst. 110)

Všemohoucí Bože, očekáváme s vírou slavnost narození tvého Syna a prosíme tě: dej nám svou milost, abychom se mohli radovat z naší spásy a vděčně tě chválit. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Pondělí po 3. neděli adventní

Mt 21,23-27

Když přišel Ježíš do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu s otázkou: „Jakou mocí děláš tyto věci? Kdo ti k tomu dal plnou moc?“ Ježíš jim odpověděl: „Také já se vás zeptám na jednu věc. Když mi na ni odpovíte, i já vám řeknu, jakou mocí dělám tyto věci. Odkud byl Janův křest? Z nebe, anebo od lidí?“ Ale oni mezi sebou uvažovali: „Řekneme-li »z nebe«, namítne nám: »Proč jste mu tedy neuvěřili?« Řekneme-li však »od lidí«, musíme se bát lidu, protože všichni pokládají Jana za proroka.“ Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme.“ A on jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou mocí tyto věci dělám.“

Uvedený úryvek není jediným sporem nebo polemikou Ježíše s představiteli židovského náboženství. Ježíš zná záludnost jejich otázky, ví, že se Ho snaží vtáhnout do léčky. Zareaguje

tentokrát překvapivě. Použije na ně jejich vlastní zbraň, tedy otázku, na kterou nemohou jen tak jednoduše odpovědět, protože obě odpovědi by pro ně nevyzněly dobře. Ježíš však svoji otázku nepokládá pouze proto, aby odrazil útok. Ona totiž tato jeho otázka s tou, kterou mu předtím položili, velmi úzce souvisí. Ježíš se vlastně nevyhýbá odpovědi, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale odpovídá, tak zvaně, mezi řádky. Jeho autorita nebo pověření pochází totiž ze stejného zdroje jako u Jana Křtitele, kterého bere jako svého předchůdce. Je to podnět k zamyšlení i pro všechny ostatní, protože zde jde o veřejný dialog.

Známe to někdy i z výchovy dětí. Rodič nebo učitel, aby přiměl dítě k vlastnímu přemýšlení, někdy také odpoví na jeho otázky otázkou. Vždyť ten, kdo se dopracuje k odpovědi svým úsilím, svým přemýšlením a svojí cestou, je pak ve výsledku mnohem pevnější než ten, komu je hotová odpověď ihned a lacině naservírována.

Jana a Martin Weisbauerovi

Děkuji Bohu za to, že mnohé rodiny, které se vůbec nepovažují za dokonalé, žijí v lásce, uskutečňují své povolání a jdou kupředu, byť po cestě mnohokrát upadnou. Úvahy synodu nám ukazují, že neexistuje nějaký stereotyp ideální rodiny, ale že je tu mozaika coby výzva, tvořená z mnoha různých skutečností, plných radosti, dramatu a snů. Skutečnosti, které nás znepokojují, jsou výzvy. Nepadněme do léčky, že se vyčerpáme v sebeobraněm naříkání, ale raději hledejme nové formy misijní tvořivosti.

Ve všech situacích „si je církev vědoma toho, že má přinášet slovo pravdy a naděje. [...] Velké hodnoty manželství a křesťanské rodiny odpovídají touze, která je součástí lidské existence.“

(Amoris laetitia, odst. 57)

Prosíme tě, Bože, slyš naše volání a dej, ať příchod tvého Syna mezi nás osvítlí temnoty našeho srdce. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Úterý po 3. neděli adventní

Mt 21,28-32

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Co soudíte o tomto případě: Jeden člověk měl dva syny. Přistoupil k prvnímu a řekl mu: »Synu, jdi dnes pracovat na vinici.« On odpověděl: »Mně se nechce«, ale potom toho litoval, a přece šel. Přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten odpověděl: »Ano, pane«, ale nešel. Který z těch dvou vykonal otcovu vůli?“ Odpověděli mu: „Ten první.“ Ježíš jim řekl: „Amen, pravím vám: Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu.“

Poznáváme se v druhém synovi – když slibujeme, abychom se zbavili autority jako té dotěrné mouchy, nebo abychom udělali dobrý dojem, zalíbili se.

Metou nám však je vnitřní pravdivost prvního syna – být čitelný, srozumitelný pro partnera i pro děti. Nebát se říci: Nechce se mi! Mám vztek! Chci dělat něco jiného. Obtěžuje mě to. Chci odpočívat. Chci pohodičku. Být sama.

Vzápětí však – zatímco emoce bublají, tichý hlas uvnitř dělá svou práci a nejednou vidíme syna či dceru, jak jde udělat, o co je žádáme. Přizná poctivě své emoce, niterné pochody, choutky, touhu po pohodlí, lenost. Zapojí vůli, zatne zuby, vyjde ze zóny komfortu a jde dělat vůli otce či matky – přeházet hlínu, dělat s protivnými sourozenci na zahradě, sklidit po večeri, pohlídat bratrance.

Jak lidské a poctivé: „Nechce se mi!“... ale pak lituje a jde.

Usilujeme v rodině o to, abychom při nesouhlasu vedli spolu dialog, abychom si věci vyjasnili, vyargumentovali, dospěli k případnému kompromisu. Ne však pokrytectví!

Férová komunikace. Konflikt není problém, když se dodržují pravidla hry. Konflikt vytváří vztahy, vzkazuje nám náš slovenský přítel Karol Pollák a odkazuje na stejnojmennou knihu K. Frielingsdorfa. Platí to pro komunikaci s dětmi, mezi manžely, i v komunikaci vůbec.

A pokračuje: Pokud jde o nevěstky a celníky, nevěstky bývají na rozdíl od farizejů upřímné, i když někdy drsně. Ježíš si nepotrpěl na formality, „slušné“ pokrytectví, šlo mu o pravdu.

Image je nanic, řekl by Kristus dnes v řeči, které rozumíme.

Františka a Karel Diblíkovi

Vzpomínám si na jedno přísloví, že stojatá voda se zkazí, není k ničemu. Právě to se stane, když život lásky v prvních letech manželství ustrne, zastaví se její pohyb, ustane zdravý neklid, který podněcuje, aby šla dopředu. Onen tanec v této mladé lásce, postupující krok za krokem vpřed, tanec s obdivným pohledem plným naděje, nesmí ustat. Během doby zasnoubení a v prvních letech manželství má naděje sílu kvasu, vidí dál než jen na neshody, konflikty, nahodilosti, nabízí stále širší pohled na svět. Uvádí do pohybu všechna očekávání, aby setrvala na cestě růstu. Sama tato naděje nás vyzývá, abychom žili naplno v přítomnosti, abychom se svým srdcem nasadili pro rodinný život, protože nejlepší způsob, jak připravovat a zajišťovat budoucnost, je žít dobře v přítomnosti.

(Amoris laetitia, odst. 219)

Milosrdný Bože, tvá láska z nás učinila nové stvoření v Kristu; zůstávej s námi a pomáhej nám zbavit se všeho starého a špatného, abychom byli připraveni na příchod tvého Syna. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Středa po 3. neděli adventní

Lk 7,19-23

Jan si zavolal dva ze svých učedníků a poslal je k Ježíšovi se vzkazem: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Ti muži přišli k němu a řekli: „Jan Křtitel nás posílá k tobě s otázkou: Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Právě tehdy uzdravil mnoho lidí z nemocí, neduhů a od zlých duchů a mnoha slepým daroval zrak. Odpověděl jim tedy: „Jděte a oznamte Janovi, co jste viděli a slyšeli: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší!“

Kdyby se vás někdo zeptal, jestli je ve vaší rodině přítomen Ježíš, víte to? Já to nevím. Boha ve svém životě hledám a často se Ho ptám, co je od Něj a co ne. Jak se to vlastně pozná?

Snažím se svému manželovi ukazovat, kde všude ve svém životě vidím Boha, Jeho zázraky,

uzdravení, doteky lásky, něžnou péči. A i přes odlišnost našich pohledů vnímáme oba jako zázrak naše manželství a dar rodiny.

Máme dvě malé energické holky, býváme často unavení. Na konci dne už se těšíme na zasloužený odpočinek. Často prožíváme pochybnosti, zda jsme láskyplnými manželi jeden druhému, dobrými rodiči našim dětem, dost dobří ve své práci. Ne, nejsme dokonalí. Přesto intenzivně vnímáme, že když si najdeme společný čas pro rozhovor ve třech (my dva a Bůh), On se k nám přiznává. Uzdravuje našimi slabostmi pošramocený vzájemný vztah, občerstvuje naši lásku, ukazuje cestu i v kritických dobách, kdy některé vztahy krachují.

Každý den se můžeme ptát Boha i sebe, jaký zázrak nám dává, kde se nás dotýká. Je to zodpovědný a důležitý úkol. Každý den totiž dáváme také svědectví (nejen) našim dětem, aby se mohly rozhodnout, jestli tohle je cesta, kterou chtějí v životě jít. Jsme jeho učedníky a zároveň evangelisty, kteří radostnou zvěst předávají dál svým dětem, kolegům, přátelům, společnosti.

Pojďme si teď posledních pár dnů před Vánoci více všimnout zázraků a Božích doteků ve svých životech. Až se někdo zeptá, jestli je ve vaší rodině Ježíš, ať můžete svědčit dál.

Johana a Lukáš Vonostránští

Láska, kterou si slibujeme, převyšuje každou emoci, pocit nebo duševní stav, i když je zahrnuje. Láska je hlubší vůle k dobru s rozhodnutím srdce, které zahrnuje celou existenci. Tak

manželé uprostřed nevyřešeného konfliktu, navzdory tomu, že jim v srdci víří zmatené pocity, uchovávají každý den živé rozhodnutí milovat, vzájemně si patřit, sdílet celý život a nadále se milovat a odpouštět si. Každý z nich kráčí cestou růstu a osobní proměny. Na této cestě se láska raduje v každém kroku a v každé nové etapě.

(Amoris laetitia, odst. 163)

Všemohoucí Bože, vyslyš prosby všech, kdo se připravují na slavnost narození tvého Syna, a pomáhej jim v tomto pozemském životě, aby dosáhli věčné odměny v nebi. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Čtvrtek po 3. neděli adventní

Lk 7,24-30

Když Janovi poslové odešli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Co jste vyšli na poušť vidět? Snad rákos zmítaný větrem? Nebo co jste vyšli vidět? Člověka oblečeného do jemných šatů? Ti, kdo nosí skvělé šaty a žijí v přepychu, jsou přece v královských palácích. Co jste tedy vyšli vidět? Proroka? Ano, říkám vám, víc než proroka. To je ten, o němž je psáno: »Já posílám svého posla před tvou tvář, aby připravil cestu před tebou.« Říkám vám: Mezi narozenými ze ženy není nikdo větší než Jan. Ale i ten nejmenší v Božím království je větší než on.“ Všechen lid, který mu naslouchal, ba i celníci, dal Bohu za pravdu tím, že přijali Janův křest. Farizeové a znalci Zákona však pohrdli úmyslem, který Bůh s nimi měl, a nedali se od něho pokřtít.

Evangelium sv. Lukáše nám ukazuje proces hledání, pochopení a uznání Božích hodnot, hodnot, které jsou zásadní pro jednotlivce, rodinu i celá společenství. V rodinách je přirozené předávání poznání (hodnot) z generace na generaci, ať už od rodičů dětem, nebo babiček a dědů vnoučatům atd. Důležitým faktorem při předávání je pravdivost vlastních slov. Ježíš klade důraz na potvrzení Jana jako proroka a povzbuzuje všechny, kdo aktivně přistupují k hledání a předávání těchto hodnot. Potvrzuje jeho slova, když o Janovi říká, že je největší z lidského pokolení. Víra v Boha, láska a oběť, které Jan svým životem ukazuje, jsou do jisté míry i hodnoty Svaté rodiny. Spojení těchto tří zásad je jedinečné a dost dobře nemůže být jedna bez druhé. Jak ale žít tyto zásady v dnešním světě, který hlásá téměř opak a nedostatek lásky, víry vidíme na každém kroku, natož oběti pro druhé. Jaká je naše snaha předávat je v duchu evangelia dalším generacím, jaké je naše hledání? Neplatí i na nás Ježíšovo kárání „na co jste se vyšli na poušť podívat.“ Ježíš nás napomíná s láskou, kterou projevil svou obětí na kříži, a tak berme toto napomenutí velmi naléhavě. Dodržování těchto zásad může vypadat příliš omezující a těžké, ale to, co se nám nedaří najít v našich rodinách a životech, je radostné poselství evangelia, opravdu radostné. Bůh nás na mnoha místech povzbuzuje, abychom pracovali na plodech věčného království. To ale vyžaduje spolupráci s Bohem samým. Je to proces zrání pro Boží království, a tak nepro-

marněme čas, který nám byl dán, a snažme se o co nejbližší vztah s Bohem v každém okamžiku. Snažme se v našich rodinách, aby tento adventní čas, který prožíváme, byl naplněn hledáním, prožíváním a předáváním oněch zmíněných hodnot, které nám Ježíš přišel svým životem dosvědčit.

Blanka a Milan Horských

Pokud se rodina dokáže soustředit na Krista, pak on spojuje a osvěcuje celý rodinný život. Bolesti a úzkosti jsou prožívány ve spojení s Pánovým křížem a jeho obětí umožňuje unést i ty nejhorší chvíle. V trpkých dnech rodinného života je tu spojení s opuštěným Ježíšem, které může zabránit rozkolu. Rodiny krok za krokem dospívají „milostí Ducha Svatého ke svatosti skrze manželský život, a to i účastí na tajemství Kristova kříže, který proměňuje těžkosti a utrpení v oběť lásky“. Na druhé straně okamžiky radosti, odpočinku nebo svátečního slavení, a také sexualita, jsou zakoušeny jako účast na plném životě vzkříšení. Manželé různými každodenními gesty dávají formu tomuto „teologickému prostoru, v němž každý může zakoušet mystickou přítomnost zmrtvýchvstalého Pána“.

(Amoris laetitia, odst. 317)

Bože, ztratili jsme tvé přátelství a skličuje nás vědomí viny; vyslyš naše prosby a naplň nás radostí z příchodu našeho Spasitele. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

17. prosince

Mt 1,1-17

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratří. Juda byl otec Fáresa a Záry – jejich (matka) byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův – jeho (matka) byla Rachab. Boaz byl otec Obédův – jeho (matka) byla Rút. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův – jeho (matka) byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův a jeho bratří za babylónského vyhnanství. Po babylónském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův, Zorobábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eliakim Azóruv, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud

Eleazarův, Eleazar Matanův, Matan Jakubův, Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. Dohromady je to tedy od Abraháma po Davida čtrnáct členů rodokmenu, od Davida až po babylónské vyhnanství čtrnáct a od babylónského vyhnanství až ke Kristu čtrnáct.

Listina rodu

Dnešní evangelium uvádí mužské předky Ježíše. Pro mnohé nezáživný seznam čtyřiceti dvou pokolení hebrejských jmen. Evangelista prokazuje Ježíšův původ od praotce Izraele, přes největšího krále až k pěstounovi syna Božího.

Mohou mnozí naši současníci vůbec pochopit popis Hospodina jako milosrdného a milostivého otce, když sami vůbec nemají takovou zkušenost, nevyrostali s otcem třeba již v druhé generaci?

Můj tatínek před několika týdny zemřel. Byli jsme si hodně blízcí. Jako nejmladší ze tří synů jsem nejdéle zůstal ve společné domácnosti a po založení vlastní rodiny bydlel nejbliže. Tátovi zemřel jeho otec, když mu bylo třináct let. Musel předčasně dospět a poznamenalo ho to na celý život.

Otec je důležitý nejen pro syny, ale i pro dcery, vývojová psychologie popisuje různé fáze potřeby hochů i děvčat. Existuje fenomén „hladu po otci“ ve společnosti. Svým způsobem souvisí tato role i s autoritou, kontinuitou a soudržností. Ideálně táta vyžaduje, chválí, vyjadřuje hrdost, nastavuje mantinely, trestá a odpouští. Je zodpovědný, velkorysý, důsledný a milující.

Pokud v rodině chybí, dá se kompenzovat mužský/otcovský princip a vzor částečně jinde. Děda, učitel, vedoucí, trenér apod. Nikdy ho však nelze nahradit úplně.

Asi v šesté třídě jsme cosi řešili s rodiči. Otec navrhl řešení. Tehdy jsem řekl něco v tom smyslu, že kdo by to se mnou měl myslet lépe než můj táta. Od té doby, tuším, nabyl náš vztah kromě respektu a lásky i rozměr důvěry, který nikdy nezmizel.

Dobrý otec má mít v mnohém vlastnosti Hospodina. Nikdy je zcela nenaplní. Ale může přiblížit dětem alespoň střípky z toho, jaký je asi Bůh, u kterého se snad jednou všichni sejdem jako jedna rodina, kde si nikdo nevzpomene na to, kdo, kde komu ublížil, ale budeme vědět, jak se milujeme.

Jana a Pavel Bělobrádkovi

Každé dítě má právo přijímat lásku matky a otce; pro jeho celistvé a harmonické zrání jsou oba nezbytní. [...] Nejde jen o lásku otce a matky každou zvlášť, ale o lásku mezi nimi, která je zakoušena jako pramen vlastní existence, jako útulné hnízdo a jako základ rodiny. Bez toho by se dítě stalo pouhým majetkem, s kterým je možno svévolně nakládat. Oba, muž a žena, otec a matka, jsou „spolupracovníky lásky Boha Stvořitele a jakoby jejími tlumočníky“. Ukazují svým dětem Pánovu mateřskou a otcovskou tvář. Dále společně vyučují hodnotě vzájemnosti, setkání v různosti, kde každý přispívá svou vlastní identitou a také umí přijmout druhého.

(Amoris laetitia, odst. 172)

Bože, ty jsi náš stvořitel a vykupitel, tvé věčné Slovo se stalo v lůně Panny Marie člověkem, tvůj Syn se stal jedním z nás a má účast na našem lidském životě; dej, ať my máme účast na jeho božství. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

18. prosince

Mt 1,18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než začali spolu žít, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: »Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,« to znamená »Bůh s námi«. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

K dnešnímu evangeliu máme osobní vzpomínku z počátku našeho vztahu.

Za totality v době vysokoškolských studií, kdy jsme se navzájem sblížovali, začala společně i cesta našeho obrácení. Tehdy jsem od Gabiky dostal otázku, jak vnímám před Bohem perspektivu našeho vztahu. S modlitbou jsem otevřel svou Bibli u slov: „Neboj se přijmout (Marii) za ženu, neboť co se v ní počalo, je z Ducha Svatého...“ Pro mě to bylo živé Boží slovo do dané situace: vydat se na společnou cestu manželství s důvěrou, že co se v nás i mezi námi počalo, je z Ducha Svatého.

Manželství jsme vždy vnímali i jako formu uřednictví a služby: vůči sobě navzájem, v rámci rodiny i ve společenství církve. Touha být „láskou v srdci církve“ (sv. Tereška) naši rodinu obdařenou pěti dcerami nakonec dovedla k životu jáhenské rodiny v misijní oblasti Polabí. V třicetiletém manželském a rodinném soužití jsme zažívali i chvíle, kdy jsme poznávali své limity a selhání, kdy láska vyhasínala, kdy jsme nebyli schopni být jeden pro druhého, natož být „svědectvím“ pro okolí. Právě tehdy byla potřeba vrátit se k prvotnímu zaslíbení. Papež František píše, že součástí spirituality manželů je nutnost obnovovat před Bohem rozhodnutí pro věrnost a zároveň nutnost svobody „nemajetnické“ lásky: ten druhý mi nepatří, má svého jediného Pána. Jedině On může být středem našeho života. Nemůžu očekávat, že ten druhý plně uspokojí moje potřeby, to je vlastní jen lásce Boží. Výlučný prostor každý z manželů vyhrazuje svému osobnímu vztahu s Bohem, to umožňuje hojit zranění i nacházet zdroj života v Boží lásce. (AL 319-320)

Každý z nás se potřebuje otvírat tomu, co se

musí nově „počít z Ducha“ v našem srdci. Každý pro sebe a následně i pro vztah potřebuje nově žít z přislíbené zvláštní Boží přítomnosti mezi námi...

Gabriela a Vladimír Beňovi

Existuje bod, v němž láska manželů dosahuje svrchovaného osvobození a stává se prostorem naprosté autonomie: když každý z nich objeví, že ten druhý mu nepatří, ale že má mnohem významnějšího majitele, svého jediného Pána. Nikdo si nemůže činit nárok na to, že bude vlastnit tu nejosobnější a nejtajnější niternost milované osoby; jedině On může být vlastním středem jejich života. Tento princip duchovního realismu současně vyžaduje, že manželský partner nemůže očekávat, že ten druhý úplně uspokojí jeho potřeby. Je třeba, aby duchovní cesta každého z nich – jak to dobře vyjádřil Dietrich Bonhoeffer – pomáhala zakoušet jisté „zklamání“ z druhého, přestat od něj očekávat to, co je vlastní jen lásce Boží.

(Amoris laetitia, odst. 320)

Prosíme tě, všemohoucí Bože, zbav nás tíživého otroctví hříchu, abychom žili ve svobodě, kterou nám přinesl tvůj Syn, Ježíš Kristus, jehož narození se připravujeme oslavit. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

4. neděle adventní, cyklus C

Lk 1,39-45

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Žijeme v místě, kde mít více než tři děti znamená, že je ta rodina nějaká „podezřelá“, a lidé na ni hledí tak trochu skrz prsty. Když jsme čekali čtvrté děťátko, sice plánované, doléhaly na nás obavy, jak nás naše okolí přijme. Už v průběhu těhotenství nás však mile překvapovaly upřím-

né pozitivní reakce na naši „novinku“. Obavy se tedy nakonec nenaplnily. Naopak jsme se začali setkávat s něčím pro nás zcela nepocho-pitelným – obyvatelům našeho městečka, když se s námi setkávají, se ve tváři objevuje radost-ný úsměv. Je nám jasné, že úsměv u některých těchto lidí vyvolá spíše to, že vypadáme jako školka na procházce, nebo v horším případě jako smečka rozdováděných psíků při venčení. Někdy i naoko politují tatínka, že má na krku pět ženských...☺ Dost často se s námi ale dá-vají do řeči, a my díky tomu zjišťujeme, že je něčím oslovujeme.

Asi to úplně nebude tím, že bychom byli nějakou ideální rodinkou se vzorně vychovanými dětmi. O tom, že máme k dokonalosti daleko, by jistě mohli vyprávět třeba naši sousedé v bytovém domě. ☺ Přesto přese všechno, přes všechny naše nedokonalosti, druhým lidem zřejmě přeci jen nevědomky předáváme něco, co je naplňuje ra-dostí. A to „něco“ bude nejspíš Někdo, koho zve-me, aby přebýval v našem středu. Zveme ho, aby s námi nejen sdílel krásné společné okamžiky, ale také uzdravoval naše slabá místa, například ve výchově, pozvedal nás v našich pádech a se-lháních ve vzájemné komunikaci, nebo aby nás uschopňoval vnímat potřeby druhých.

Věříme, že toto naše pozvání přijímá, protože On je vždy první, kdo tluče a touží vstoupit. Pak ovšem, je-li v naší (nebo v jakékoli jiné) rodině přítomný a my se jím necháváme očiš-ťovat a proměňovat, můžeme mít také jistotu, že tehdy jako rodina předáváme našemu okolí evangelium – radostnou zvěst o Lásce.

Kristýna a Jindřich Zemánkovi

„Rodina je tedy subjekt pastorační činnosti svým přímým zvěstováním evangelia a dědictvím četných forem svědectví: solidaritou s chudými, otevřeností různým druhům lidí, ochranou stvoření, morální a hmotnou solidaritou s druhými rodinami, zejména s těmi nejpotřebnějšími, úsilím o podporu společného dobra, včetně překonávání nespravedlivých společenských struktur, na prvním místě tam, kde žije, konáním skutků tělesného a duchovního milosrdenství.“ To je třeba zasadit do rámce velmi vzácného křesťanského přesvědčení: Otcova láska, která nás podporuje a dává nám růst, jež se zjevila v úplném darování se Ježíše žijícího mezi námi, nám dává schopnost umět se v jednotě vypořádat se všemi bouřemi a všemi fázemi života. Také v srdci každé rodiny je třeba nechat rozeznít *kérygma* – vhod či nevhod –, aby svítilo na cestu.

(Amoris laetitia, odst. 290)

Prosíme tě, Bože, vlej nám do duše svou milost, abychom stále hlouběji prožívali tajemství našeho vykoupení: a dej, ať nás všechny, kteří jsme z andělova zvěstování poznali, že se tvůj Syn stal člověkem, jeho umučení a kříž přivede ke slávě vzkříšení. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

20. prosince

Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii...

Nastal nejdůležitější okamžik lidských dějin, který třikrát denně připomínaly a někde ještě připomínají zvony našich kostelů a kapliček. Řeší naše vykoupení a je i počátkem jedné rodiny, která se stala vzorem všem rodinám – Svaté rodiny z Nazaretu.

Můžeme si z dnešního evangelia odnést třeba následující myšlenky: přichází anděl – Boží posel a Maria naslouchá. Je otevřená, plně přítomná ve svém srdci – je v něm pro Boha „doma“.

I k nám mluví Bůh, nejen slovy Písma, ale i různými událostmi, zážitky, setkáními. Ty jsou oním poslem – andělem, který nám má zprostředkovat Boží poselství, někam nás posunout... Při pohledu na uplynulý den se nabízí otázka: Kde jsem dnes potkal/a anděla a co mi řekl? Jaká byla má odpověď na jeho poselství?

A budme „doma“ pro Boha i pro své bližní – otevření, připravení naslouchat jako Maria.

Pro každou rodinu, fyzickou i duchovní, je domov důležitý. Je to místo, prostor, kde je nám dobře, místo vytvořené především v srdci, tvořené vztahy. Je to zároveň něco, co s námi jde po celý život. Skotský spisovatel a básník J. M. Barrie napsal: „Bůh nám dává vzpomínky, abychom měli růže v zimě“. Vracíme se k nim, abychom se potěšili, aby provoněly chvíle, kdy se cítíme sami, v dobách vyprahlosti, bolesti i radosti. Čím je člověk starší, tím víc vzpomíná na své dětství a mládí. Jaké to bylo doma, jak jsme chodili na výlety, hráli „Člověče, nezlob se“, drželi „černou hodinku“, jak jsme se těšili

na Štědrý večer, na jesličky, jak krásné byly vánoční svátky plné tajemné vůně cukroví a jehličí... Záleží i na nás, budou-li mít dnešní děti v zásobě růže vzpomínek.

Když pozveme do svých životů tu, která připravila domov pro Ježíše na zemi, pomůže nám s jeho utvářením a vyprosí nám otevřené vnímavé srdce pro Boží poselství.

Václava Horáková

Vtělení Slova do lidské rodiny v Nazaretu svojí novostí hýbe dějinami světa. Potřebujeme se pohroužit do tajemství Ježíšova narození, do Mariina přitakání andělovu zvěstování, kdy ve svém lůně počala Slovo... Tajemství Pánova narození a Nazaretské tajemství je provoněné rodinou!

(Amoris laetitia, odst. 65)

Bože, tvé věčné Slovo se při andělově zvěstování stalo v lůně neposkvrněné Panny člověkem, a ona ho s pokorou přijala, stala se jeho příbytkem a byla naplněna světlem Ducha svatého; pomáhej nám, abychom i my pokorně přijímali a plnili tvou vůli. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

21. prosince

Lk 1,39-45

Maria se vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Maria zažila něco mimořádného. Setkala se s andělem, který jí řekl, že se jí narodí dítě – Boží Syn.

Její ANO tomuto neuvěřitelnému plánu je nesmírně důležité. Maria vnímá, že Hospodin je

Bůh zázraků, že u Něho není nic nemožného, a že může být součástí tohoto „Úžasného plánu“. Dovídá se, že i příbuzná Alžběta, o které se vědělo, že je neplodná, čeká dítě.

„V těch dnech pak Maria vstala a spěšně odešla do hor, do města Judova. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu.“

Maria spěchá, utíká do hor podělit se o neuvěřitelné nebeské setkání. Maria se nemůže dočkat, až řekne tuto úžasnou novinu Alžbětě. A setkání těchto dvou žen je mimořádné.

„Alžběta byla naplněna Duchem svatým a hlasitě zvolala: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod tvého lůna! Jaká čest, že ke mně přišla matka mého Pána! Hle, jakmile tvůj pozdrav došel k mým uším, děťátko v mém lůnu poskočilo radostí. Blaze té, která uvěřila, neboť se naplní, co jí Hospodin slíbil.“

Z Alžběty tryská vyznání a chvála Hospodinu, Duch Boží způsobuje, že vidí to, co je očím neviditelné. Je v blízkosti Ježíše, který se ještě ani nenarodil. A její radost přetéká.

V rodině známe situace radostného sdílení zejména skrze naše děti:

„Mami, podívej, jaký obrázek se mi povedl!“

„Tati, dnes jsem dostal jedničku!“ později „Udělal jsem zkoušku!“

V Duchu Svatém se můžeme radovat jako děti z Boží blízkosti. Právě Duch Svatý nás zve k radostnému sdílení našeho života, našich zkušeností s druhými. Vede nás k vykračování z našich komfortních zón, ke službě druhým.

Toto naše ANO provází jistota Boží blízkosti, vrůstání do svobody Božích dětí a pokoj, který svět nemůže dát...

Gabriela a Štěpán Melicharovi

Člověk nemá zapotřebí druhého kontrolovat, být mu stále v patách, aby zabránil, že mu vyklouzne z náručí. Láska má důvěru, ponechává druhému svobodu, nesnaží se mít všechno pod kontrolou, všechno vlastnit a ovládat. Tato svoboda, která umožňuje vytvářet prostor pro autonomii, otevřenost světu a nové zkušenosti, dovoluje, aby se vztah obohacoval a nestal se endogamií bez horizontů. Tak mohou manželé, pokaždé když se znovu setkají, s radostí sdílet to, čeho se jim dostalo a co se naučili mimo rodinný kruh.

(Amoris laetitia, odst. 115)

Bože, ty nám dáváš poznat, že tvůj jednorozený Syn přišel na tento svět a stal se jedním z nás; vyslyš naše prosby a dej, ať se naše radost ze spojení s ním dovrší, až přijde ve své slávě. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

22. prosince

Lk 1,46-56

Maria řekla: „Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici. Od této chvíle mě budou blahoslavít všechna pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství (trvá) od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Mocně zasáhl svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně. Mocně sesadil z trůnu a ponížené povýšil, hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté propustil s prázdnou. Ujal se svého služebníka Izraele, pamatoval na své milosrdenství, jak slíbil našim předkům, Abrahámovi a jeho potomkům navěky.“ Maria zůstala u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

„Duše má velebí Pána a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli.“

Maria touto větou začíná Magnificat, svoje vyjádření životního postoje, víry, pokory a vděčnosti Bohu, a také velké vnitřní radosti... „můj duch jásá“...

V adventu často slyšíme, jak se děti těší na Ježíška. Na Vánoce je nejkrásnější radost v dětských očích, když najdou pod stromečkem dárky.

Zkusme hledat v tyto dny Boha. Narozeného Boha. Je všude kolem nás a je i v nás. Je to poznat z našeho života? Nepůsobíme spíš unaveně? Je naše duše a mysl nasměrovaná na Boha v každou chvíli?

Není, nedíváme se často správným směrem. Ale to je přirozené, rozptyluje nás spousta věcí a situací kolem nás, ale můžeme stále začínat znova. Náš život se pak skládá ze samých začátků, a to je také přirozené, ale chce to odvalu, takovou, jako měla Panna Maria.

Advent a blížící se Vánoce jsou jednou z mnoha příležitostí začít znova, odhodit všechno nepodstatné a zbytečné. Hledat i tu sebemenší příležitost, jak druhému být nablízku, udělat mu radost.

Ježíš nepřichází jen o Vánocích, ale každý den a je v každém, s kým se setkáváme. Jakákoliv všední situace nám dává možnost volby – myslet na sebe nebo myslet na druhé. Na Štědrý den si často dáváme dárky, abychom si připomněli radost z obdarování. A víme, čím uděláme radost ostatním další den?

Příklad Panny Marie je jednoduchý a geniální... není absolutně závislý na našich schopnostech, zdravotním stavu, úrovni vzdělání ani společenském postavení. Je to jen a jen o naší odvaze udělat znova a znova každodenní rozhodnutí pro dobro, pro druhé... prostě pro Boha. Pak se ten

náš postoj bude co nejvíce podobat Panně Marii, naše duše velebí Boha a náš duch v Něm jásá... A ať je to na nás vidět... V adventu, na Vánoce, každý den.

Veronika a Marek Demlovi

Bůh svěřil rodině plán učinit svět „domáckým“, aby všichni mohli považovat každého člověka za svého bratra: „Pozorný pohled na každodenní život dnešních mužů a žen ukazuje na bezprostřední potřebu silné injekce rodinného ducha. [...] Organizování společného života se totiž stále víc ocitá ve spárech byrokracie, která je naprosto cizí základním lidským svazkům, a navíc společenské a politické mravy dokonce vykazují často známky úpadku.“ Zato otevřené a solidární rodiny vytvářejí prostor pro chudé, jsou schopny navazovat přátelství s těmi, kterým se daří hůř než jim. Jestliže jim evangelium leží doopravdy na srdci, nemohou zapomenout na Ježíšova slova: „Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mě jste udělali“ (Mt 25,40).

(Amoris laetitia, odst. 183)

Milosrdný Bože, tys nás neopustil, ani když jsme zhřešili, nenechals nás napospas smrti, ale poslals k naší spáse svého jediného Syna; shlédni na nás, a když s vírou a zbožností vyznáváme, že se stal člověkem, dej, ať žijeme ve stálém spojení s ním. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

23. prosince

Lk 1,57-66

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal velikou milost, radovali se s ní. Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: „Ne, ale bude se jmenovat Jan!“ Namítli jí: „Tak se nikdo z tvého příbuzenstva nejmenuje.“ Posunky naznačovali jeho otci, jaké by mu chtěl dát jméno. On si vyžádal tabulku a napsal: „Jeho jméno je Jan.“ Všichni se tomu podivili. Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a ptali se: „Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla s ním!“

Z lidského pohledu se může zdát zvláštní, že si Bůh za matky dvou klíčových postav na pomezí Starého a Nového zákona vybral Alžbětu

a Marii. Ani jedna ve své životní situaci s těhotenstvím nepočítala. Ani jedna neměla nevhodnější podmínky pro přijetí dítěte do svého života. Ale obě s pokorou a důvěrou tuto skutečnost přijaly. Jistě měly pochybnosti, obavy, možná i strach. Ale z jejich úst zazněla odpověď Bohu: „*Ať se stane tvá vůle.*“

V koloběhu našich každodenních starostí často spoléháme na sebe a své vlastní síly. S vypětím všech sil se snažíme obstát ve všem možném. Přesto nenacházíme pokoj. Možná se trochu zapomínáme ptát, co je Boží vůle, jestli jsme naše úsilí nasměrovali správným směrem. Častokrát jsme v manželství i v rodině zažili a zažíváme, že pokud se na Boží vůli ptáme a necháme se jí vést, dějí se věci, které často i předčí naše lidská očekávání! Bůh nepotřebuje ty „správné podmínky“. Nepotřebuje, abychom byli dokonalí, a pak teprve nám svěří úkol. Potřebuje naši důvěru a naši odpověď: „*Ať se stane tvá vůle!*“

Alžběta se Zachariášem před lidmi museli obhájit, že jejich syn se bude jmenovat Jan. Pokud chceme naslouchat a vnímat Boží vůli, učme se ji umět přijmout, realizovat a v případě potřeby stejně jako Alžběta se Zachariášem také obhájit.

Důvěra v Boha, který dává našemu snažení smysl a který může učinit věci, jež se v očích lidí zdají být často nemožné, je pro nás inspirující. Kéž ani překážky a lidská očekávání nás z cesty za Ním nesvedou!

Jana a Michal Pokorákovi

Dobře prožívané rodinné společenství je opravdovou cestou posvěcování a mystického růstu v běžném životě, prostředkem hlubokého spojení s Bohem. Bratrské a společné potřeby rodinného života jsou totiž příležitostí ke stále většímu otevírání srdce a to vede ke stále plnějšímu setkání s Pánem. Boží slovo říká: „Kdo svého bratra nenávidí, je ve tmě“ (1 Jan 2,11), „zůstává ve smrti“ (1 Jan 3,14) a „nepoznal Boha“ (1 Jan 4,8). Můj předchůdce Benedikt XVI. řekl, že „uzavření očí před bližním činí člověka slepým i vůči Bohu“ a že láska je v podstatě jediné světlo, které „stále znovu prozařuje temný svět“.

(Amoris laetitia, odst. 316)

Všemohoucí, věčný Bože, tvůj Syn přijal tělo z Panny Marie a byl nám podobný ve všem kromě hříchu; připravujeme se oslavit jeho narození a prosíme tě: dej, ať nám otevře prameny tvého milosrdenství. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

24. prosince

při ranní mši svaté

Lk 1,67-79

Janův otec Zachariáš byl naplněn Duchem svatým a pronesl tato prorocká slova: „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil a vykoupil svůj lid! Vzbudil nám mocného spasitele z rodu svého služebníka Davida, jak slíbil od pradávna ústy svých svatých proroků; zachránil nás od nepřátel, z rukou všech, kdo nás nenávidí. Slitoval se nad našimi otci, rozpomenul se na svou svatou smlouvu, na přísahu, kterou se zavázal našemu otci Abrahámovi: že nám dopřeje, abychom mu beze strachu a vysvobození z rukou nepřátel zbožně a spravedlivě sloužili po všechny dny svého života. A ty, dítě, budeš prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem připravit mu cestu, dát jeho lidu poznání spásy v odpuštění hříchů z milosrdné lásky našeho Boha, s kterou nás navštívil ten, který vychází z výsosti, aby zazářil těm, kdo žijí v temnotě a v stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje.“

Když Zachariáš mluví ke svému synovi, zní to skoro jako motivační proslov plný důvěry a odhodlání. **Co může být větší motivací pro syna či dceru než bezvýhradná podpora vlastního otce?** Malý Jan mohl slyšet něco úplně jiného: „Synku, nejsem si jistý, jak bys to mohl zvládnout... Mám o Tebe strach. Co když to všechno pokazíš? Hlavně, kdyby šlo do tuhého, hned všeho nech a vrať se zpátky k nám domů.“ **Dokázal by se Jan i v této situaci stát Prorokem?**

Přáli bychom si, abychom dokázali plně důvěřovat v Boha a v jeho dobrotu. A abychom tuto důvěru dokázali šířit i ke svým dětem. Abychom je nepřipravili o jejich ideály, velké odhodlání a touhu dokázat něco pro lepší svět. Aby postupně nevyhaslo to světlo nadšení a úžasu, které je v očích každého malého dítěte.

Kéž se nebojíme přijímat i velké výzvy. A pokud velkou výzvu přijmou naše děti, ať jsme jejich oporou. Vždyť i my, rodiče, jsme děti Boží a naší oporou je sám Bůh.

Kateřina a Štěpán Krtičkovi

Aby byl člověk připraven k pravému setkání s druhým, musí na něj hledět vlídným pohledem. Toho není schopen, pokud v něm převládá pesimismus, který vyhledává nedostatky a chyby druhých, možná jako kompenzování svých komplexů. Vlídny pohled nám umožní nezdržovat se příliš u toho, v čem je druhý omezen, a s touto tolerancí můžeme pracovat

na společném díle, třebaže jsme rozdílní. Vlídna láska buduje svazky, pěstuje vztahy, vytváří nové sítě integrace a spřádá pevná společenská vlákna. Tak chrání sebe samu, neboť bez smyslu pro sounáležitost nemůžeme podporovat službu druhým, protože pak bude každý hledat jen svoje vlastní výhody. Takovým způsobem není možné spolu žít.

(Amoris laetitia, odst. 100)

Prosíme tě, Pane Ježíši, pospěš a neprodlévej, ať tvůj příchod posilní a povzbudí všechny, kdo plně důvěřují v tvou lásku. Neboť ty žiješ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě...

(Vstupní modlitba)

Autoři příspěvků:

Eva a Jan Bártovi, Skuteč

Jana a Pavel Bělobrádkovi, Náchod

Gabriela a Vladimír Beňovi, Lovčice

Zdeňka a Milan Bittnerovi, Opočno

Táňa a Libor Blažkovi, Nové Město nad Metují

Veronika a Marek Demlovi, Pardubice

Františka a Karel Diblíkovi, Choceň

Markéta a Jaroslav Hamanovi,

Dvůr Králové nad Labem

Václava Horáková, řeholní sestra, Rokole

Blanka a Milan Horských, Polná

Kateřina a Štěpán Krtičkovi, Hradec Králové

Ondřej Kunc, kněz, Častolovice

Jan Linhart, kněz, Skuteč

Anna a Karel Maříkovi, Dohalice

Gabriela a Štěpán Melicharovi, Náchod

Karel Moravec, kněz, Hora Matky Boží Králíky

Helena a Alois Nerudovi, Hradec Králové

Alena a Jan Peremštl, Čermná nad Orlicí

Jana a Michal Pokorákovi, Červený Kostelec

Romana a Petr Poslušný, Nové Hrady

Kateřina a Pavel Šimonovi, Polička

Hana a Luboš Tylšovi, Bartošovice

Ludmila a Pavel Valešovi, Nechanice

Marcela a Radek Volfovi, Bílý Újezd

Johana a Lukáš Vonostránští,

Nové Město nad Metují

Jana a Martin Weisbauerovi, Hradec Králové

Kristýna a Jindřich Zemánkovi,

Rokytnice v Orlických horách